

LIBERTATEA

Foaie pentru săteni și muncitori, întemeiată la Orăștie în anul 1902

DIRECTOR SUFLETESC:
† Dr. ION I. MOȚA
DIRECTOR VREMELNIC:
Prot. IOAN MOȚA

Cererile de abonare și banii
pentru foaie se trimit pe adresa:
Admin. „LIBERTATEA” (Moța)
BUCUREȘTI I., Calea Victoriei 63

Orice scrisori pentru Redacție
să se trimită pe adresa:
RED. „LIBERTATEA”, ORĂȘTIE
Jud. Hunedoara.

„Libertatea” este:
Proprietatea familiei moștenitoare
alui ION I. MOȚA
ABONAMENTUL: 120 lei pe an,
60 lei pe 1/2 an și 30 lei pe 1/4 an.

Apare
în fiecare JOI
2 lei

Indreptare mult făgăduitoare

Ne vin știri bune de prin țară, iar pe altele le cetim prin ziare. Mulțimile, poporul, ba și păturile cărturărești, sunt într-o frământare sufletească neobișnuită, din care avem toată nădejdea, că vor ieși stări mult mai bune pentru neamul nostru în țară, decât cele din trecut:

Legionarii ne vestesc, că, după strălucita izbândă din alegeri a Legiunii, jumătate din cei cari stăteau neîncredători față de această mișcare de înviore națională, s'au încredințat de marele ei viitor, și cred în mântuirea pe care Legiunea și numai ea, o va aduce deplină pentru neamul nostru prins în mrejele viclene și veninoase evreești. Și de aceea, îmbucurător de mare e numărul celor ce acum, pe față se alătură Legiunii. Prin sate în cari nu se prea știa de ea, azi au luat ființă și iau mereu, »cuiburi« legionare, pline de suflet și de încredere în viitor.

— Tot ca un semn bun pentru pornirea spre dreapta a gândului și a inimilor românești, e faptul, că din celelalte partide politice vechi, se desfac tot mai mulți chiar cărturari și fruntași ai lor, și trec, dacă nu la Legiune de-adreptul, dar la guvernul dlui Goga, care e întâiul pas spre o stăpânire de dreapta în Țară la noi. Dela național-țărăniști vedem rupându-se număr însemnat de foști credincioși, cari se alătură partidului la putere, și aflăm că și prin comune, la sate, numeroși de cei cu »roata«, o părăsesc și se dau cu național creștinii. În liberali încă s'a stămpărat focul liberal la sate, și oamenii, înțelegând mersul vremii, se abat, cât spre partidul dela guvern, cât spre Legiune, adecă spre dreapta! Mai nou cetim în ziare, că chiar dela d. Vaida s'au desfăcut numeroși fruntași trecând mai la dreapta, deocamdată la partidul național-creștin dela putere. (Dl D. R. Ioanițescu e Ministrul agriculturii în guvernul Goga și mulți îl urmează).

Subțierea partidelor naț. țărănesc și liberal, în folosul partidelor de dreapta, sunt semne de puternică însănătoșire a sufletului neamului nostru. E semn că poporul nu se mai ia orbește după oameni cari nu se pot desface de dușmanii noștri cei mai primejdioși din lăuntru, cari sunt jidanii. Național țărăniștii, prin Madgearu și Dr. Lupu și prin slăbiciunea lui Mihalache, îi țin și azi, sub noua conducere a partidului, în brațe pe jidani, așa cum își ține jidanul în brațe găscă!.. Și o ține fiindcă capătă unsoare dela ea... Iar Madgearu și Lupu sunt unși bine de găscă cea mare, de jidovime.

— Liberalii nu-s cu mult mai buni. Și ei sunt împetriștiți și în trust cu jidanii în multe întreprinderi mari de ale lor. De aceea, bine face poporul că le dă o lecție de românism, părăsindu-i și alăturându-se partidelor de dreapta, mai ales celui mai de dreapta, care nu va cunoaște plecare de steag, nici târguială cu dușmanii ascunși sau fășiși ai poporulul nostru și a drepturilor lui de singur și deplin stăpân în țara lui!

Cei ce la dreapta vă dați, cât mai la dreapta!, să știți că pe bun drum v'ați pus piciorul!

13 Ianuarie

E ziua în care Arhanghelul Mihail, cel ce a însoțit pe „legionari” începând dela Văcărești, pe tot drumul lor de luptă, de trudă și de jertfă, — și care a înșuliat iubirea de jertfă în inimile curate a celor șapte, cari au plecat în Spania, să ajute lupta împotriva celor ce nu știu de Cer și de Dumnezeu, — în această zi de 13 Ianuarie a sorocit trecerea lor din lumea în care mult au suferit și mari dovezi de apăsare a Lumii celei de Sus au dat... În această zi care a răspândit mare durere și jale pe pământ, dar mare bucurie în Cer, — iubitorul și ocrotitorul Arhanghel, a înveit în aripile sale pe doi din cei 7 luptători, pe Ionel Moța și Vasile Marin, și rânduindu-le o trecere fulgerătoare din lumea asta, fără chinuri și fără dureri, — i-a ridicat în cerul pe care alăta îl doreau și-l adorau și i-a așezat la picioarele lui Hristos, pe care mult iubindu-l, cum a spus Ionel Moța — „m'am dus fericit să mor pentru El...”

Nouă, celor rămași după ei, această zi de 13 Ianuarie ca și cele dinaintea ei și de după ea, — ne-a adus mari apăsări pe inimi, gândindu-ne la suferințele lor supra-omenești acolo în tranșeele înghețate de Ianuarie, cu frig, cu lipsuri peste cari însă ei au trecut cu hotărâre de creștinism eroism, prețuind mai presus de sine și de pământeanca lor viață. Idealul creștin pentru care luptau... Până când la doi dintre ei, o bombă vrășmașe le curmă suferințele pământești și i înalță pe o rază de soare înghețat, la Cerul cel cu căldură și liniște veșnică...

Mulț am lăcrimat în această cutremurătoare zi, ca și înainte de ea și după ea, noi cei rămași aci cu amintirea lor cea zguguitoare. Și am plâns și pomenă am dat și lui Dumnezeu ne am rugat pentru ei...

Iată mișcătoarea circulară dată de d. Corneliu Z. Codreanu, către Legionarii din toată Țara, îndrumându-i cum să facă pomenirea de un an a celor doi morți ai legiunii acolo departe în pământ stătin:

PENTRU ZIUA DE 13 IANUARIE

Către șefii de regiuni și județe

Se apropie ziua marel jertfă. Pe vremea aceasta acum un an Ion Moța și cu camaradul său Vasile Marin se pregăteau de moarte.

În aceste zile în sufletele lor se juca o tragedie îngrozitoare. O furtună de dureri. Ruperea pentru todeauna de copiii săi, de soție, de părinți, de toți cei dragi, de viață, de soare, de țărâna îndepărtată a pământului țării tale.

La mil de kilometri distanță de toți ai tăi, nu ai pe nimeni lângă tine în ceasul morții.

Moța a presimțit apropierea acestui tragic moment. Sufletul său în ultimele zile a fost cuprins de grija și de dorul copiilor săi, de dorul celor de acasă.

Un val de nesfârșită durere i s'a coborât în suflet.

Așa a murit Ion Moța la 13 Ianuarie 1937, la Majadahonda. Jertfa lui e uriașă pentru că Dumnezeu i-a smuls-o însoțind-o de toate durerile omenești posibile.

Și durerile jertfii lor se întind mai departe, mereu mai departe, pentru că noi cu inimile stăpinate, îi căutăm mereu, îi strigăm mereu, plângem mereu după ei.

Generația noastră de luptători a pierdut tot ce avea în mijlocul ei mai curat, mai bun și mai nobil.

Oare această, mare, uriașă jertfă, cu toate durerile ei, nu va fi socotită de nimeni în mijlocul naștelor noastre?

Iubiți camarazi, legionari din toată țara, apropiați-vă voi, cu sufletul curat de sânta jertfă adusă pentru Hristos de Moța și Marin la Majadahonda. Luați măsură ca pretutindeni această zi să fie petrecută în post negru și rugăciuni la Biserici.

Faceți în această zi rugăciuni pentru toți morții noștri, așa după cum a lăsat Moța în testamentul său: „Doresc să fiu în normăntat alături, împreună, cu toți camarazii mei căzuți în lupte, pentru credința legionară”.

Rog ca această zi să treacă fără părâzi, fără șgomote și fără eșiri care să tulbure măcar prin preocupare, adâncă durere și jale a sufletelor noastre.

Nu eșii cu manifestări în lume, ci fugiți de lume, strecurați-vă în așa fel, ca lumea să nu vă vadă.

Să trăim această zi în noi, celind ce ne-a lăsat Moța și numai în noi. Nimic să nu ne preocupe de tot celace ar putea să fie în afară de noi.

Legionari, rugați-vă și poștiți până în ultimul sat.

CORNELIU Z. CODREANU

Mișcarea Legionară a hotărât ca rugăciunile pentru odihna celor doi martiri eroi să se țină în ziua de 13 Ianuarie ora 4 jumătate după amiază, ceasul când Moța și Marin au căzut la Majadahonda pentru Hristos și Legiune.

Formațiunile legionare din toată țara, au sfârșit după aceasta, ziua de Joi 13 Ianuarie, prin plecare de genunchi în lașa sântelor altare, rugându se lui Dumnezeu cu inimi înfrânte și zmerite, ca să primească jertfa celor morți pentru El și pentru izbândă luptei legionare, care tot pentru El și pentru drept în hărătorul Său neam românesc este!

CERCETAȚI

dacă Judecătoriile au luat în listele electorale pe cei ajunși în drept.

Atragem luarea aminte a șefilor de județe și de plasă, asupra următorului lucru:

În fiecare an în Decembrie, după rânduiala legii electorale, — listele de alegători se întregesc cu rândul nou de cetățeni ajunși la drept de vot prin împlinirea vârstei de 21 de ani în acel an.

Notariatele (sau primăriile) sunt datoare să înainteze în Decembrie lista cu numele celor cari au împlinit până la acea dată, vârsta de 21 de ani, — și Judecătoria e datoare să-i scrie și pe aceia în lista cetățenilor cu drept de vot în comuna de care se țin, pentru anul viitor.

Liberalii, iscușiți meșteri în păcălirea potrivnicilor lor politici, — au șoptit celor dela anumite judecătoria, — acolo unde se găsește astfel de ascultători ai șoaptelor — să »întârzie« scrierea în liste a celor nou veniți, pentru că aceia fiind toți tineri, — tinerii merg aproape toți cu »gardistii« cu legionarii. De aceia, până trec alegerile, să-i facă scăpați din liste pe câți mai mulți. — Așa au făcut și în ajunul alegerilor ce trecură. Mulți legionari, zeci de mii de inși, au fost lipsiți de dreptul lor de vot.

După alegere însă, judecătoriile — cele cari au făcut astfel de lăsări afară, — trebuiau să întregescă listele cele pe 1938.

Ne aflăm iar în ajun de alegeri.

Pentru ca Légiunea »Totul pentru Țară« să nu se trezească de nou »păcălită«, — sfătuim pe Șefii de județe și de plase, să ostenească la Judecătoriile de cari se țin, și să cerceteze că oare făcutu-s'a în Decembrie ce trecu, întregirea listelor electorale cele pentru 1938, cu luarea în ele a tuturor celor, cari în 1937 au împlinit 21 ani de vârstă, — și cari în acest an au drept de vot?

Și dacă află că Judecătoria cutare, NU a luat nici acum în liste pe cei dați de deregătorii comunale, —

— să se adreseze dlui Intâi-Ministru Goga, rugându-l să iee măsuri prin Ministeriul dsale de Interne și de Justiție, să îndrepteze numai decăt întrelăsarea, — ca să nu-i zicem nelegiuirea!

Să deede de știre și la Centru, la Sediul, ca să intervieve și de acolo la guvern, a se pune în ordine listele electorale! Și nu vrem nici să bănuim guvernul dlui Goga, că nu ar lua măsuri să se îndrepteze »gresa« (cea uneori cu gândul mișel făcută colo și colo).

Aflăm că noile liste, cele pentru anul de față 1938, se pun spre vedere de obște, la fiecare Judecătorie de Ocol (sau cercuață), **dela 15 Ianuarie până la 31 Ianuarie.**

Așa dar în acest timp se poate vedea dacă listele sunt bine întocmite sau nu. Ele sunt făcute după comune.

Șefii de plasă sau de județ să îndrume pe unul din cei mai zeloși șefi de cuib din fiecare comună, să-i aducă dela primărie (sau Notariat) lista alegătorilor din acea comună. În acea listă vor fi trecuți negreșit, toți cei cu drept de vot din sat (așadar cari au 21 ani împliniți, ca vârstă). Dacă șeful de cuib află, că oarecari tineri ajunși la vârstă, nu sunt luați în listă, să ceară primăriei să înainteze și numele acelora la Judecătorie, pentru a fi luați în lista cea mare de acolo.

Dacă nu sunt rămași afară de cei cu drept, — să-și iee copie de pe lista satului și s'o ducă șefului de plasă. Acesta va merge apoi cu listele comunale la Judecătorie și va cerceta, că oare luați sunt acolo toți cei cari în lista comunala se găsește, — să nu cumva pe-acolo cineva a cam »ras« pe unii pe cari i-a știut ori i-a bănuț a fi legionari. Impotriva acestor fel de ștegeri, să se facă îndată contestația legiuită.

Să nu rămână nici o listă necercetată! Aceasta nu e o pășire împotriva Judecătoriei sau altei deregătorii, e numai apărarea dreptului legiuit al fiecărui cetățean!

— Unde se găsește »greșeli« de acest fel legionarul ce le găsește, să nu să iee la ceartă cu nimeni din deregătorii pentru asta. Să-și facă însemnările sale și apoi contestația în liniște, cu ținută bărbată și frumoasă.

CE „APROBĂM“, — CE „COMBATEM“

Ziarul bun creștin »Buna Vestire«, care slujește cât poate mai bine străduințele Legiunii, — și-a spus cuvântul asupra noului guvern, îndată ce a aflat de așezarea lui la conducerea Țării. A luat față de el o ținută chibzuită, vrednică, lipsită de ură sau patimă, și mai puțin de pizmă, — arătându-i-se binevoitoare. A declarat anume, în fruntea unui număr de curând al său, că față de noul guvern, național-creștin ziarul, ca o vedetă drept judecătoare:

tot ce va face bun, —
aprobăm,

tot ce va face rău —
combatem!

adecă de tot lucrul bun, are întărire și sprijinire și din partea noastră, — numai la ce va face rău, ne va avea împotriva!

Ziarul a spus cuvântul înțelept. În altă formă și noi am spus același cuvânt prin foaia aceasta.

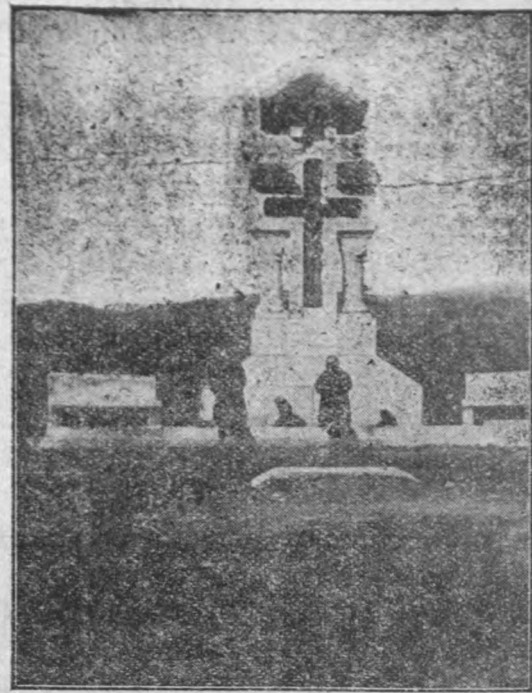
Și acelaș gând și simțământ l'am avut toți legionarii — gând cinstit și drept, — pentru cei ce, ajutați de soarta lor, — au ajuns pe treapta de conducere a Țării. De-ne prilej să-i vorbim mult-mulț numai de bine, — și de rău cât mai puțin, sau deloc.

Dar pentru ca așa să fie, — hotărârile și faptele guvernului sunt îndreptătoare.

Știri politice Hitler la Roma

La Roma se fac mari pregătiri pentru primirea lui Hitler, care va cerceta Roma în primăvară. El întoarce prin asta vizita făcută de Mussolini în Germania. Se strâng tot mai tare legăturile între cele două țări, cari au un scop împreună: apărarea de atot puternicia engleză, — și: călcarea sub picioarele lor a unei alte atotputernicii, a celei evrești, pe care, cu lipsă de înțelepciune, o sprijinesc Anglia și Franța și țările plecate lor.

Ziarele italiene spun, că poporul italian va primi cu însufletire arzătoare pe temutul Führer al Germaniei, cel care făcu în 6 ani de stăpânire, dintr'o țară înfrântă și neluată în samă, — țară căreia își pleacă și Anglia o bună parte din mândria ei.

CRUCEA DIN DRUM DELA NĂSĂUD

ridicată de credinciosul d. Colonel Antonu Nicolae, ca mulțumire lui Dumnezeu că l'a scăpat cu zile din marele război în care mult a suferit

Viata și munca legionară

Un camarad legionar din părțile Sebeșului (J. Alba), văzând în Calendarul »Libertății« fotografia »Casei Culturale« din LAZ (care e azi în jud. Alba, nu Sibiu, de Sibiu se ținea numai în vremea apusă), — ne împărtășește lucruri foarte frumoase în jurul zidirii acelei prea frumoase Case. Istoria cu darul dlui Moga dă o înțelegere, așa cum am înțeles-o și noi ca pildă cum legionarii cuceresc prin sfințita și nobila lor muncă și inimii stăruie față de ei, — dar, ne spune dsa, legionarii nu se laudă cu ce fac și ce cuceresc, așa nu s'au lăudat nici cu marea lor lucrare dela Laz. Dacă însă în Calendar s'a amintit de un dar de alimente, dsa ne arată că s'au trimis acolo daruri înzecit de prețioase și ca materiile și ca sufletul (pe cari ne pare rău că nu le-am știut, ca să le punem la loc de frunte în Calendar), — ca următoarele:

Pe când lucrarea era în curs și se auzise că »lucrătorii« au trebuință de hrane, li au venit, între altele un dar pe care nu-l vor uita niciodată: într-o zi ei se treziră că sosește în Laz o caravană de căruțe încărcate cu lucruri de hrană: erau căruțele mândrilor Români din Planul de jos, cari aduceau 70 ferdele (duble) de grâu și peste 100 ferdele cartofi și altele de ale hranei, ca ajutor legionarilor muncitori. Caili și căruțele erau împodobite cu frunză verde, ca la nunta! — Tot așa de frumoase și prețioase daruri li s'au trimis din Bucur-dea Vinosă și din alte comune. Legionarii din întreg județul ajutau și ducând darurile, se opreau pe câteva zile și la lucru, cu mânele, cu carele cu ce li se cerea.

E frumoasă și cuceritoarea prin măreția ei Casa Culturală din Laz, și ea a cucerit multe inimii românești și le a făcut să îndrăgească Legiunea și munca ei și atunci, dar cucerește și astăzi. A fost binecuvântată acea muncă și de mare laudă că cei ce au luat parte la ea, — ca și, de alt fel, pe tot locul unde legionarii se pun pe lucru.

Dreptul.

Parastasul dela Arad-Grădiște

În ziua de Anul-nou în biserică ortodoxă din Arad-Grădiște, s'a oficiat un parastas pentru Martirii-Eroi Ionel Moja și Vasile Marin, precum și

pentru ceilalți legionari căzuți pentru Legiune sau morți în credința legionară. La parastas au luat parte legionarii din Cartierul Grădiște și alte cartiere precum și un public destul de numeros. Părintele paroh Corneliu Mureșanu, care a oficiat parastasul spune între altele următoarele: »Vremea spulberă numai pe ale sale, nu și pe acelea cari aparțin altor lumi. Materia se încovoale, se macină, se schimbă. Sufletul rămâne, căci el nu este din lume, ci dela Dumnezeu. Eroi au sufletul curățit, cu putere tainică de a crește și alte suflete spre eroism«.

»Peste 13 zile se împlinesc un an, decând Ionel Moja și Vasile Marin, căci una sunt — au murit în Spania în apărarea Bisericii lui Hristos. Eu cred că în clipa marelui jertfe, Hristos Domnul le-a zis: »Voi astăzi cu Mine sunteți în rat«. Deci ei n'au murit, ci trăiesc în veșnicie, aproape și cu Cel ce i-a chemat! Și cu noi trăiesc, li simțim întotdeauna aproape și le auzim glasul îndreptându-ne pe căile de lumină«.

»Pentru noi sunt mucenici și eroi, iar acolo sunt Sfinți. Pomenirea lor o facem, căci ni-o poruncește sufletul creștin, de a cinsti pe ostașii și mucenicii Domnului și pe Eroi-Martiri pentru mântuirea neamului.

»Bucurați în ceruri scumpe mucenici ai creștinătății și eroi ai neamului românesc. Aici jos, sufletele voastre se alfolesc pe alte suflete, cresc, curăț și desăvârșesc, sufletul înfrugului neam românesc, spre idealul sublim, pentru care Voi V-ați dat jertfa«.

»Iar Voi Sterie Clumești, Virgil Teodorescu, General Gheorghe Cantacuzino și toți ceilalți, căzuți pentru Legiune sau morți în credința legionară, sunteți deasemenea eroi, cari acolo sus stați în apropierea lui Ionel și Vasile, deci bucurați-Vă și voi și rugați-Vă pentru mântuirea călmai degrabă a acestui neam. Vouă și lor vecinică pomenire, vrednică de fericire«.

După parastas atât legionarii cât și publicul a trecut la sediul legionar din acest cartier, unde legionarii au cântat Imnul legionarilor căzuți. După aceasta, casa unde se află sediul, s'a stropit cu apă sfințită și toți legionarii au sărutat sfința Cruce.

Trăiască Legiunea și Câplianul. Legionar T. Bănoiu

Încă una

Li se vor lua napoi pământurile și se vor împărți țărănilor harnici

Când Ionel I. C. Brătianu a chibzuit legea de împărțire a moșiilor mari între țărani, în loturi (porții) potrivite, a pus în lege un paragraf foarte înțelept, spunând: »Lotul primit de țăran, rupt din moșia mare de pân'aci nu poate fi înstrăinat timp de 10 ani de zile. Zece ani țăranul să și cerce norocul și să prindă putere, lucrându-și pământul primit aproape de pomană dela Stat. Și după 10 ani, nu-l poate vinde decât unui alt țăran, soț al său în lucrarea de pământ...»

Dar veni peste câțiva ani la putere partidul național țărănesc, cu dl. Mihalache și Madgearu și Lupu, — și ei — la cererea jidanilor din partidul lor, și în urma înțelepciunii dlui Mihalache care era Ministrul agriculturii, — aduseră legea „liberei mișcări a lotului... Adecă, dacă un om din cei împroprietăriți de nou, vrea să-și vândă lotul său, primit aproape de pomană, — altcuiva, ori-cui, și-l poate vinde când vrea și cui vrea!

Mare păcat a făcut Mihalache, când, la șaptele jidanilor prin Dr. Lupu și Madgearu, a adus legea aceea.

Indată năvăliră jidanii mai ales colo prin Moldova și Basarabia, și cumpărară în ruptul capului loturile dela țărani săraci, luând ei locul de »moșieri« a boerilor străvechi. Azi e plină Moldova și Basarabia de »proprietari de pământ evrei sau »boeri cu perciuni«. Și ei știu de ce-o fac. Nu că l-ar fi drag pământul și ar vrea să-l lucreze ei. Asta nu.

Consiliile comunale și județene scoase din slujba lor

La propunerea guvernului, M. S. Regele a iscălit decretul-lege prin care toate Consiliile comunale, atât în comunele rurale (la sate), cât și la orașe, și cele Județene, sunt *dissolvate*, (scoase din slujba lor, risipite).

Alegeri noi de Consilii se vor face în timp de 4 luni dela această dizolvare.

Pân'atunci și orașele și satele și județele vor fi conduse de *Comisii interimare* (vremelnice), — cari vor sta din 7 până la 15 membri, după mărimea comunei.

Fiindcă guvernul a hotărât alegerile noi de deputați și senatori peste 3 luni, e vădit că alegerile cele noi de Consilii, vor avea loc numai DUPĂ acele alegeri, — potrivite stărilor ce vor fi atunci.

Doamne ferește. Ci pentru că în lumea mare se spune: *A cui e pământul, a acela e țara!* Și ei vreau să arate că-s stăpâni și pe mult pământ al țării, și ca atari sunt și ei stăpâni ai țării. — Și încă pentru un cuvânt: Ei știu că drag îl are pământul, țăranul român. El de pământ nu se depărtează, și dacă nu-l are el, i-a în arendă dela cel care-l are sau intră lucrător ca un fel de iobag (clăcaș) la acela. Și prin asta boerul cu perciuni e stăpân nu numai pe pământ, ci și pe popor, pe țărani săraci.

Ei, bine, în programul (planul de lucru) al nostru, al luptătorilor de dreapta este, că atunci când vom avea cuvânt hotărâtor în țara asta, — pe acești »proprietari« ajunși stăpâni pe mult pământ al Țării prin viclenie și prostia dlui Mihalache cel cu legea liberei circulații (mișcări) a lotului, — să i desbrăcăm de acest drept nedrept, dând pământul napoi țăranilor cari îl lucrează. Ii dai napoi străinului aceea ce a dat pentru pământ, ca să nu spună că l'ai jăfuit, și-l faci de nou proprietar pe țăran, anume pe țăranul vrednic, care va ști să-l lucreze și să-l păstreze.

Noul guvern Goga făgăduiește că va începe chiar el a lucra în privința asta, luând pământurile dela evrei și dându-l țăranilor. Facă începutul. Și lucru bun va face. Sfârșitul cel mare și desăvârșit, care să zmulgă perciunii de prin lanurile românești, încât nici urmă de ei să nu rămâie, — îl vom face noi!

Din toată lumea

TANC FUGIND, CA TRENUL

»Tanc«-ul, pe care l'am descris în numărul trecut, că e o unealtă de război foarte temută, — avea o mare scădere: mergea (și merge și azi) foarte încet, de te ții cu picioarele pe urma lui. De aceea trupele nici nu se spăriau tare de el, căci când se iveau de după o muche de deal, târându-se ca un ariciu uriaș, — aveai vreme să iei măsuri de a te feri, ori chiar de a fugi din calea lui.

Acum un inginer american a înlocuit un tanc-grozav, care fuge peste câmpii, peste dealuri, cu 90 kilometri pe cias! Ca trenul accelerat! Cu acesta nu mai e de glumit! Când îl vezi la 2—3 kilometri, nu mai ai vreme să te ferești și el te-a ajuns, și te improașcă cum mitralierele... Afurisită iscodă!

Cele dintâi hotărâri însemnate ale noului guvern

Ziare cu suflet streln, oprite. — Crășmele se vor lua dela jidani pe sate. — Cetățeniile câștigate prin minciună, se vor nimici! — Jidanii să nu mai poată ținea servitoare creștine.

În întâilele sale sfaturi, noul guvern a luat un șir de hotărâri, prin cari să arate, că e guvern de dreapta, nu tot ce erau guvernele de mai înainte.

Măsuri față de gazete...

Întâi a oprit să se mai împărească gazetele evreești (scrise ROMĂNEȘTE) Adevarul, Dimineața și Lupta, apoi ziarul jidovesc scris UNGUREȘTE „Temesvari Hirlep” din Timișoara, alte vre-o 3 gazete evreești din Cernăuți și acum vor urma cele scrise RUSEȘTE, tot de jidani, în Basarabia. Dar cu asta nu e destul. Mai sunt în Țară vr-o câteva sute de gazete mari și mici, scrise în românește. În urgurește, în nemțește și rusește, — toate la fel de stricătoare de suflet românesc. *Toate trebuie scurte, iar jidanii dela ele îndrumați să scrie gazete în limba lor pentru frații lor.* Pe acela să-l învețe el toate mișcăliile cari învăță azi pe Români, și suflătele acelora să le întoarcă pe dos, dacă cred că așa trebuie să fie. Sufletul românesc și creștin, lase-l așa cum l'a făcut D-zeu și cum l'au purtat cinstiții noștri părinți și moși.

Crășmele la sate

A doua hotărâre a fost: Ca să se iee dreptul de crășmărit la sate și tufungeriile dela jidani și să se dea la invalizii de război români. Fie al lor venitul din acele vânzări și ușureze-le lor viața.

Cetățenii cei prin fals

A treia: După război s'au scurs zece de mil de evrei din Rusia, Polonia și Ungaria a-lungași din acele țări pentru firea lor blăstămată și pentru înșelătoriiile din cari ei trăiesc, și toți s'au doșit în România. Aci s'au poșit »cetățeni« în rând cu noi cei cu moși și strămoși aci. Și Rabinii lor le dădeau »adeverințe« mincinoase, că-s născuși aici în Țară, și guvernele, plecate puterile banului evreesc, l'au miruit pe toți de »cetățeni«. Aceasta a fost o mare pacoste, c'apoi ei, sub cuvânt că-s »cetățeni« ca și noi și au cerut locuri în toate, împingând în lături pe copiii noștri. Acum guvernul Goga vrea să repare aceea mare greșală (în care și el a căzut când a fost la guvern cu d. Averescu), — și a hotărât să cerceteze de nou toate încetățenirile ce s'au făcut dela 1919 până azi. Și pe căși li află frecul »cetățeni« cu dovezi mincinoase, să le nimicească »cetățenia« și să-l dea peste hotare, acolo de unde l'a adus vântul cel rău. Lucrul acesta ar ușura tare țara de vre-o 400 000, ba și mai mult, de jidani ce s'au îmbulzit și înfipt între noi prin mișele. Ar fi lucru de laudă și numai de l'va înfiptul guvernul Goga. Să nu rămână numai făgăduință, — că Doamne, multe se vor încerca, și jos și sus, pentru a zădărnici acest lucru.

Servitoarele

A patra: S'a spus că guvernul va hotărâ ca familiile jidovești să nu mai poată ținea slujnici creștine, — că Doamne, multe au pășit, și stricate și sufletește au leșit din casele lor, bietele ființe cari au intrat servitoare la ei. Mai nou se spune că numai servitoare sub 40 de ani nu vor avea voie să înă. Asta ar fi ca în Germania, unde e strășnic

pedepsit jidanul care a ademenit la sine o creștină să-i între servitoare. Dar pe la Cluj Dr. Fischer, deputatul jidan dela Oradea, se laudă, că a intervenit el la București, și că n'o să fie nimic din acest plan al guvernului. Se poate? Dar dacă acest punct au și izbucit ei să-l împedeca, ce să credem că vor lăsa să se îndeplinească din celelalte?

Ieftinirea mărfurilor

Altele. Într'un sfat ministerial de năntea Botezului s'a chibzuit asupra unor măsuri, ce ar fi a se lua pentru ieftinirea unor mărfuri de trebuință zilnică a locuitorilor, ca: sare, petrolul și bumbacul. S'a ales o Comisie care să cerceteze ce ar trebui făcut pentru a se înfiptul o ieftinire a acestor lucruri.

— Tot așa s'a ales o Comisie care să cerceteze, cum s'ar putea naționaliza învățământul în școlile din țară, căci azi prea au sporit profesorii și învățătorii strelni între ei numeroși jidani, dela cari înținerimea n'are de învățat nici un lucru prețios, — căci el — nu lubește nici pe elevi, nici învățătura ce li-o dau! S'a hotărât, ca un început, că, deocamdată, limba română și istoria neamului românesc, să nu mai fie date pe mână de profesori străini, ci numai de profesori Români. Că și era o basjocură: profesor jidan sau ungar, învăța pe elevi istoria românească, pe care el o ura, și limba românească, în care el își rupe limba. Greșala s'a făcut când l'au primit pe acești strelni ca profesori în școlile românești!

Băgăm de samă un lucru: Sfatul Ministerial a bucurat țara cu vestea că, — printre celelalte — va lua de a jidani crășmele, cel puțin de prin sate, și le va da invalizilor de război români, celor ce dragii de

ei, și-au lăsat pe câmpurile de luptă o mare parte din sănătatea lor. Și acum cetim, că, în o ședință mai nouă, s'a ales o comisie, care să cerceteze întâi și să vadă în ce fel se pot lua aceste crășme, în temelul legilor azi în ființă. Apoi Evreul o să și »dovedească«, că el are acel drept »după legile azi în ființă«. Atunci nu-i mai lei crășma? Așteptăm dela guvern să fălcuască foarte românește legile, așa ca să iee acele crășme dela jidani și să le dea la Români! Unde nu sunt »invalizi«, de e-le și la valzi căi de sănătoși, dar Români! Altele iar vor iede judele de după ușile crășmelor, de noi și de naționalismul nostru, care, în acel caz, ar fi numai de pe buze. Că Fischer așa se laudă că va fi!

Să nu mai vândă, dar nici în sate să nu stee!

Știrile mai noi ne spun, că gândul guvernului de a lua jidanilor, dreptul de crășmărit la sate, dându-se acel drept invalizilor și Românilor peste tot, se va duce în deplinire în scurtă vreme, căci Comisia însărcinată cu găsirea temeiului legiuit de a le lua acel drept, s'a cam găsit.

Iar după-ce li-s'a închis prăvălia de beuturi și de tutun, li-se pune termen pentru plecare din sat! În două luni să fie bun călător de acolo. Nu să mai stee el acolo ca cobitor și asmuțător al unor sau altor nepricepuși, împotriva rânduelilor din țară.

Așa să li se facă.

Alegeri noi, — în marele Post

— Se vestește că se vor ținea în 8 April —

Știrile ce se dau dela București, spun că guvernul dlui Goga, a luat totuși hotărârea de a nimici alegerile ce trecură în Decembre, — așezând alegerile noi, — pe ziua de 8 Aprilie (săptămâna a 4-a a marelui post).

Luna lui April, și ziua lui Irod!...

Oare April pe cine îl va face »April«? Și pe cine îl va tăia Irod?...

Dacă numai s'ar mai putea, — am propune guvernului, să lase alegerile pe după Sfintele sărbători ale Invierii, — căci prea vor fi sufletele creștinilor tulburate în zilele sfântului Post. În acel timp lumea ar trebui lăsată să se întoarcă cu gândul și cu inima la D-zeu, să adâncească dulcile și de pace iubitoarele învățături ale lui Isus...

În loc de a asculta cele mai luminate evanghelii și fălcuirea lor de suflet ziditoare, și înălțătoarele rugăciuni și cântări ale Pavecernișilor, — oamenii vor fi poștiți adunați cu doba, cu surle, la adunările »electorale«, în cari solii încrunțați ai partidelor, își vor răcnii ocările și hulele asupra de-apropelului lor, asupra celorlalte partide, stând din frați ai lor.

De pe acum sfătuim pe toți cetătorii legionari și nelegionari, dar creștini și cu gândul la D-zeu, ca la adunările ce se vor ținea în vreme ce sfintele slujbe se fac în Biserici în marele Post, — să nu iee parte! Să-și arate prin asta inima lor și alpierea mai tare spre Casa Domnului și spre dulcile învățături auzite acolo, decât spre asmuțările ce se fac în adunările electorale așifând frate asupra frate!...

Vom cere chiar guvernului, care e național și creștin, să oprească ori-ce adunare politică în vremea cât în sfintele biserici creștinii sunt la rugăciune.

Așa vom plăcea și Domnului.

Incepe „răzbuarea“ lor?

J dan t amenința că vor înceta negoțul purtat de ei, — aproape numai de ei! — cu străinătatea. Ca să vadă poporul, că fără de jidani seacă tsuorul ciștigurilor lui!...

Asta-i bună! Dar mare incredere mai au acești soboli ticăloși, bănuind că dacă ei se retrag, macar pe un timp oarecare și numai ca o manevră sperietoare, — va sta pe loc tot mersul economiei țării și că prin asta vor întoarce poporul împotriva stăpânirii românești!

Așa au dat de știre jidanii de pe la Oradea, Cluj, Maramureș, Satu-Mare, că — ei nu mai cumpără vite, nici cereale (bucate) pentru trimis în țările vecine cari le caută! — Asta ca răspuns la măsurile guvernului potrivnice lor. Și ca răzbuarea!

Las' să vie și asta! Căci această lovitură a lui Iuda, numai nouă ne va folosi! Va deschide și mai bine ochii poporului, că cine-s jidanii) și — va grăbi guvernul să cheme și să încurageze pe negustorii români a lua ei tot lucrul, — și tot câștigul, în mâna lor! Căci veștinilor cari caută și cumpără vitele și cerealele românești, — puțin le pasă că acelea le vin din mâinile jidanilor sau din a Românilor! Lor marfa le trebuie, nu jidanul dela coada satelor.

Iar că până azi unde mergeau vitele și cerealele românești, — știe și stăpânirea țării. Și de ce avem »Consuli« prin toate țările vecine, dacă nu pentru a ține legăturile noastre comerciale cu acelea? Aceia se vor pune în mișcare, vor arăta cumpărătorilor că s'a »supărat« jupânii, și că pe viitor marfa le va veni din mâni românești. Crezi că aceia, cumpărătorii, vor să zică: Nu-mi trebuiește? Aș!

Din viața partidelor

Partidele politice sunt în destul de plină febră. Toate se gândesc cum ar ieși mai tari, mai însemnate, din noile alegeri ce ni-se pun în vedere.

— Mai cuprins ca toți e partidul național-creștin dela guvern. El lucrează cu zor a se așeza în toate scaunele numeroaselor delegațiilor în cari, în alegerile trecute, ședeau liberalii. De aceea se grăbi cu decretul de risipire a cons. comunale și județene, izgonind din acelea pe liberali și punându-și oamenii săi, — pentru ca, din acele scaune, să poată lucra mai cu spor la adunarea de noi sprijinitori. Și, coana »Puterea«, e ca magnetul, mai atrage la sine fire de

Dar să vedeți cum va întoarce D-zeu răutatea acestor oameni, spre binele neamului nostru! Să vezi cum vor răsări negustorii români și de vite și de cereale, și din mici se vor face mari! Că azi nu-i vedem, pentru că nu mai pot străbate de jidani, dar când câmpul economiei va fi curățit de ei, — n'aveți teamă că nu s'or găsi Români cari să-l ducă înainte! Dar Legiunea unde e? Nu dă ea dovezi răsunătoare, de un an de zile încoace, că sunt printre noi negustorii isteți și buni, câți vrem? Doar cu deosebirea de negustorii jidani, că ai noștri sunt cinstiți și omenoși!

Noi și azi ne mirăm destul, de pildă, de concetățenii noștri Sași și de Germanii din Banat, că nu au prins ei în mâni-le lor firele negoțului cu Germania naționalistă, ci lasă și azi ca cea mai mare parte din negoțul Germaniei cu România, să vie până la hotarele Germaniei prin mâni germane-creștine, iar la hotarul României să treacă în mâni jdovești, adică în a »negustorilor« acestei țări...

Guvernul să se pregătească de lovitură jidanilor, că poate să urmeze. El să caute noi puncte de razim și față de Germania și față de Italia, de Polonia și celelalte vecine, încât bosumflarea jidanilor să nici n'o simță țara și poporul. Căci — se poate! Pentru neamul, nostru, are să fie chiar spre bine această retragere supărată a jidanilor din negoțul cu străinătatea.

Retrași să rămână, și vor rămânea în veci!

nisip de metal... Cucerirea Comisiilor interimare sporește cunoscuta »zestre guvernamentală«, de bun folos în alegeri.

— Național țărăniștii își pun toate puterile să oprească fuga dela ei a multor membri, cari urmând pe d-nii Potârca, Simian și soșii, trec și ei la »caldură«, în casa bine încălzită a guvernului, — lăsând tot mai goală și mai pustie pe a dlor Madgearu — Lupu — Mihalache...

— Pe național-țărăniștii i-au părăsit în Capitală câte jumătate din membrii lor în unele »Sectoare« (impărțiri) ale orașului, asemenea și în unele județe — Ingrijorați de aceste ruperi, d. Mihalache cu d. Mad-

gearu au iscălit un Manifest (Chemare) către partizanii lor de până ieri din Jud. Vâlcea, arătându-le că urit lucru a făcut frunțașul lor Dinu Simian, părăsindu-i. Ei să nu-l urmeze a trece la guvern.

— Partidul »Totul pentru Țară« al legionarilor, e cel mai liniștit, mai senin, — căci cunoscându-și oamenii, toți ca unu tari ca oțelul în credința lor, — nu se tem că vor scădea în fața nolior alegeri, ci mai vartos vor spori, poate chiar la indoit! Ei vor spori prin venirea în rândurile votanților a mulțimilor cari fuseseră lăsate afară din liste în rândul trecut. Dar pe lângă aceștia, pe urma strălucirii biruințe din alegerile din Decembrie, s'a pornit prin comune, prin sate și cătune, o ade-vărată răvărsare de membri noi spre vadul legionarilor vechi. Frați țărani, cari erau numai »simpatizanți« azi pășesc pe față și cu curagiu în rândurile legionare, iar alții din cei ce merseseră cu »roata« sau cu »ribălariei«, acum se abat spre noul și curatul și atot-atrăgător partid al Legionarilor!

Fiiți, legionari, pe pace. Nu atacați cu vorbe jignitoare pe nimenea. Vă mărturisiți numai cu hotărâre bărbătească credința voastră mare în Legiune și al ei Căpitan, — și ținuta asta a voastră va atrage încă multe inimi bune și curate românești!

Să știți de pe acum, — și să fiți mândri de asta, că — din noile alegeri, vom ieși de două ori mai tari ca din cele trecute!

Un zvon

Nu vă lăsați pradă ispitelor și zvonurilor mișele. Iaca numai înainte cu o săptămână era scris prin câteva foi din București (și de aiurea), că d. Corneliu Codreanu ar fi spus, că — în viitoarele alegeri, Legiunea nu mai intră! Mulți își vor fi zis: Ei, și eu, atunci, să stau cu mâinile în sân? Aș! Mă duc și iau parte cu altul care vrea să lupte!

Era un zvon anume dat cu acest scop: Să răta-cească anumite inimi legionare, ca doară unii din ei se pleacă încolo și ră-comesc la cutare alt partid de cel »luptător«... Și se poate că și izbuteau unii pescuitori în tulbure, — dar Căpitanul repede le-a tăiat pofta și nădejdea, vestind a doua zi prin foile mari, că e o minciună sfruntată aceea, că Conducerea Legiunii s'ar gândi la retragere din luptă! *Își va face datoria și mai dărz, din plin!*

Așa s'o știm. La asta să ne pregătim.

NOUȚĂȚI

MARIA SA MARELE VOEVOD MIHAI s'a dus săptămâna trecută la Atena, unde a avut loc cununta »Diadocului« (a Prințului de Co-roană, moștenitorul Tronului). Marele Voevod e trimis să înfrățeze pe M. Sa Regele la această nuntă. Diadocul e unchiul Măriei Sale Voevodului.

OPRIND guvernul îspășirea zărelor Dimineața, Adevărul și Lupta, — a ieșit la iveală că au rămas fără lucru peste 500 de lucrători tipografi și familiile lor. Ei au înaintat o cerere dlui Întâi-Ministru, să țină samă de starea lor de muncitori fără de lucru și să caute a le veni în ajutor așezându-i în alte tipogrii.

INFĂȚIRE PREȚIOASĂ INTRE ROMÂNI SI ITALIENI a avut loc de Anul nou la Roma. Un gând bun a avut dl Mihail Manollescu care a pregătit o călătorie de sărbători la Roma, mergând cu 1500 de Români, cărturari și oameni politici, spre a duce Ceștii lui Traian o închinare și o înfrățire îmbrățășare.

Guvernul italian, foarte încântat de această vizită a fraților dela gurile Dunării, le-a făcut o primire foarte călduroasă. Ei au fost primiți de Ducele Mussolini și de Rege. S'au dat mese sărbătorești întru cinstea lor. Români s'au adunat în fața Palatului în

care locuște Mussolini, arătându-l pînă caldele cuvinte ale dlui Manollescu dragostea și marea prețuire a poporului român. Mussolini le-a răspuns fericit de această vizită.

A fost un gând bun, — căci călătoria a îndreptat mult din răceala ce se izurisise între noi și Italia pe urma politicii lui Titulescu cu »sanctiunile« contra Italiei, când aceasta era în război cu Abisinia.

GER NĂPRAZNIC, cum nu s'a mai pomenit de zece de ani, șine încă străns sub aripile sale de ghiață nu numai țara noastră, de vre-o 2 săptămâni, ci și țările vecine. În Bulgaria a căzut o zăpadă de peste un metru grosime și un ger ucigaș. De mult n'am avut »gerul Bobotezei« așa cumplit ca în anul de față.

BOBOTEAZA IN CAPITALĂ s'a sărbătorit și în anul de față ca în toți anii, cu paradă mare: M. S. Regele a aruncat Sfânta Cruce în apele Dâmboviței, și patru credincioși au sărit în apă cerece ca la Miază-noapte și unul din ei, N. Lungu după căutarea pe sub apă de o minută, a scos Sfânta Cruce, zămbitor și fericit că a 31-a oară s'a scufundat după ea. Și i a plătit Dzeu și Sfânta Cruce, și acum de orice boală și nenorocire.

Calendarul Libertății pe 1938

este gata

ȘI A INCEPUT TRIMITEREA LUI

Se trimite pe rând, după cum au venit cererile! Cele pentru cari au sosit bani înainte, se expediază mai întâi. — Prețul 15 Lei —

O putem spune acum cu mândrie: e cel mai frumos dintre toate Calendarele tipărite în acest an în toată țara, după cum l'am descris pe larg în numărul trecut.

Cuprinsul: Căștii alese, cinstite și de suflet ziditoare.

Apoi: Târgurile din toată țara, puse pe zilele pe cari cad, fără greșeli.

E un Calendar de mare folos în casa lucrătorului Român.

Cel cari vi-ăși cumpărat un Calendar pe 1938 — nu vă codiți a l-cumpăra și pe al »Libertății«, căci bucurie mare veți avea de el.

Cel ce trimiteți bani de abonament la »Libertatea«, fie pe trecut, fie pe viitor, rădugași și prețul pentru 1-2 sau mai multe »Calendare ale Libertății« pe 1938 și vi se vor trimite îndată!

Prețul Calendarului e, pentru cine cumpără unul: Lei 15 și l se trimite franco (posta plătită), acasă. Dar pentru acesta (unu sau două) trimis simplu francat prin poștă, nu luăm răspundere că alunge la mână

adresatului și nu se răta-cește.

Cel ce dorește ca să l-se trimiță calendarul »recomandat« (când posta răspunde de el și nu se poate perde), adaugă 10 lei peste preț pentru taxa de recomandare. De o cere 3-4-5, taxa de recomandare e tot numai 10 lei, pentru toate la un loc.

Celor ce trimis bani pentru cel puțin 6 calendare, le trimitem recomandat, fără taxă peste preț.

Cel ce plătește cel puțin 10 calendare, le primesc cu preț redus de 12 lei exemplarul și l se trimis francat (posta plătită). Acestora le merge cu colet (pachet) postal. Să gră-bească a-l scoate dela poștă, căci după 3 zile plătește taxă de păstrare în poștă.

Comandanții județeni, de plasă, șefii de culburi, pot cere și fără a trimite banii înainte, — și l-se trimis, având a le plăti după vânzare. Dar comandanții de plasă și de culburi, la cerere să și alătore legitimitatea că se pășesc în această încredere în Legiune.